PÄÄTÖKSET

KOMISSION PÄÄTÖS (EU) 2017/1441,

annettu 30 päivänä kesäkuuta 2017,

Puolan ilmoittamasta tukijärjestelmästä nimeltä ”tukijärjestelmä maidontuottajille” (N:o SA.45447 (2016/C) (ex 2016/N))

(tiedoksiannettu numerolla C(2017) 4359)

(Ainoastaan puolankielinen teksti on todistusvoimainen)

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 108 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan,

on mainitun artiklan mukaisesti kehottanut asianomaisia esittämään huomautuksensa,

sekä katsoo seuraavaa:

1. MENETTELY

(1) Puola ilmoitti 23 päivänä toukokuuta 2016 päivätyllä kirjeellä SEUT-sopimuksen 108 artiklan 3 kohdan mukaisesti maidontuottajien tukijärjestelmän, jäljempänä ’tukijärjestelmä’.

(2) Puola toimitti lisätietoja 1 päivänä kesäkuuta 2016 päivätyllä kirjeellä. Komissio pyysi 11 päivänä heinäkuuta 2016 päivätyllä kirjeellä lisätietoja, jotka Puolan viranomaiset toimittivat 15 päivänä heinäkuuta 2016 päivätyllä kirjeellä.

(3) Komissio ilmoitti Puolalle 16 päivänä syyskuuta 2016 päivätyllä kirjeellä ([1]), jäljempänä ’menettelyn aloittamista koskeva päätös’, päätöksestään aloittaa SEUT-sopimuksen 108 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu menettely, joka koskee kyseistä tukijärjestelmää. Samassa kirjeessä komissio ilmaisi epäilyksensä tukijärjestelmän soveltuvuudesta sisämarkkinoille.

(4) Puola toimitti 12 päivänä lokakuuta 2016 päivätyllä kirjeellä tietoja, jotka koskivat menettelyn aloittamista koskevaa päätöstä.

(5) Menettelyn aloittamista koskeva päätös on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* ([2]). Komissio pyysi asianomaisia osapuolia esittämään huomautuksensa kuukauden kuluessa.

(6) Komissio ei saanut huomautuksia asianomaisilta ja ilmoitti siitä Puolalle 13 päivänä tammikuuta 2017 päivätyllä kirjeellä.

(7) Komissio pyysi Puolalta lisätietoja 14 päivänä marraskuuta 2016 ja 13 päivänä tammikuuta 2017 päivätyillä kirjeillä. Puola vastasi näihin kirjeisiin 20 päivänä tammikuuta 2017 päivätyllä kirjeellä.

2. TAUSTA

(8) Maito- ja maitotuotealalla tuotannon määrällinen rajoitus, jäljempänä ’maitokiintiöjärjestelmä’, on ollut keskeinen markkinapolitiikan väline monien vuosien ajan. Se otettiin käyttöön vuonna 1984, ja sitä on jatkettu useita kertoja, viimeksi 31 päivään maaliskuuta 2015 asti neuvoston asetuksella (EY) N:o 1234/2007 ([3]), jäljempänä

([1]) C(2016) 5770 final.
([2]) EUVL C 406, 4.11.2016, s. 86.
([3]) Neuvoston asetus (EY) N:o 1234/2007, annettu 22 päivänä lokakuuta 2007, maatalouden yhteisestä markkinajärjestelystä ja tiettyjä maataloustuotteita koskevista erityissäännöksistä (yhteisiä markkinajärjestelyjä koskeva asetus) (EUVL L 299, 16.11.2007, s. 1).

'yhteisiä markkinajärjestelyjä koskeva asetus' tai 'YMJ-asetus'. Viimeinen kiintiövuosi oli näin ollen 2014/2015. Maitokiintiöjärjestelmän päätarkoituksena oli vähentää asianomaisten markkinoiden kysynnän ja tarjonnan välistä epätasapainoa ja siitä johtuvaa rakenteellista ylijäämää ja siten tasapainottaa markkinoita. Suoraan kulutukseen kerättyihin tai myytyihin tietyn takuukynnyksen ylittäviin maitomääriin sovellettiin maksua. Maksu tuli jäsenvaltioiden maksettavaksi heti kun kansallinen kiintiö ylittyi. Jäsenvaltioiden oli suoritettava Euroopan maatalouden tukirahastolle (maataloustukirahasto) kansallisen kiintiönsä ylittävää osuutta vastaava maksu, josta vähennettiin kiinteä 1 prosentin suuruinen määrä, jotta voitiin ottaa huomioon konkurssitapaukset tai tiettyjen tuottajien lopullinen kyvyttömyys suorittaa osuutensa maksusta. Tämän jälkeen jäsenvaltioiden oli jaettava maksuvelvoite sellaisten tuottajien kesken, jotka olivat myötävaikuttaneet ylitykseen. Näiden tuottajien oli maksettava asianomaiselle jäsenvaltiolle osuutensa maksusta, joka johtui käytettävissä olevan määrän ylittämisestä ([1]).

(9) Kiintiövuonna 2014/2015 tukkumyyjille (maidontuottajille) osoitettu kansallinen kiintiö Puolassa ylittyi 580,3 miljoonalla kilogrammalla, minkä vuoksi oli maksettava 659,8 miljoonan Puolan zlotyn (PLN) (noin 152,7 miljoonan euron) maksu unionin talousarvioon. Puolalaisia maidontuottajia, jotka ylittivät yksilöllisen kiintiönsä, vaadittiin maksamaan maitokiintiön ylittämisestä maksu, joka oli 90,98 zlotya jokaiselta ylitetyltä 100 kilogrammalta.

(10) Maaliskuussa 2015, kun taustalla vaikuttivat maidon alhaiset hinnat ja maitoalan taloudelliset vaikeudet, komission asetusta (EY) N:o 595/2004 ([2]) muutettiin komission täytäntöönpanoasetuksella (EU) 2015/517 ([3]) niiden tuottajien taloudellisen taakan helpottamiseksi, joiden oli maksettava ylijäämämaksu kiintiövuoden 2014/2015 osalta.

(11) Tällä perusteella Puola hyväksyi sääntöjä, jotka antoivat asianomaisille puolalaisille maidontuottajille mahdollisuuden maksaa maitokiintiön ylittämisestä johtuvan maksun kolmessa erässä ([4]). Kyseisten maidontuottajien oli maksettava 30 päivään syyskuuta 2015 mennessä ensimmäinen erä, jonka määrä oli vähintään kolmasosa maksettavasta maksusta, ja 30 päivään syyskuuta 2016 mennessä lisäsumma, jonka määrä oli vähintään kolmasosa maksettavasta kokonaismaksusta. Loput maksusta oli maksettava 30 päivään syyskuuta 2017 mennessä. Erämaksujärjestelmiä sovellettiin komission asetuksessa (EU) N:o 1408/2013 ([5]) säädettyjen ehtojen mukaisesti.

(12) Kuten edellä johdanto-osan 1 kappaleessa todetaan, Puola ilmoitti 23 päivänä toukokuuta 2016 komissiolle tukijärjestelmän, jonka johdosta voitaisiin kuolettaa maidontuottajilta suorittamatta oleva maksu, jäljempänä 'maksettavaksi kuuluva maksu', yksilöllisten kiintiöiden ylittämisestä kiintiövuonna 2014/2015.

3. **KUVAUS**

(13) Tukijärjestelmän kansallinen oikeusperusta on hallituksen päätös, jolla vahvistetaan tukijärjestelmä maidontuottajille ([6]), jäljempänä 'hallituksen päätös', sekä julkista taloutta koskeva laki ([7]).

(14) Hallituksen päätöksen nojalla maataloudesta ja maaseudun kehittämisestä vastaava ministeri voi maidontuottajan hakemuksesta antaa päätöksen, jolla myönnetään maksettavaksi kuuluvan maksun kuolettaminen kokonaan tai osittain.

(15) Hallituksen päätöksen nojalla tukea voidaan myöntää maidontuottajille, jotka

a) ovat pieniä ja keskisuuria yrityksiä; ja

([1]) Puolassa tästä velvoitteesta säädettiin maidon ja maitotuotteiden markkinajärjestelyä koskevassa 20 päivänä huhtikuuta 2004 annetussa laissa (Puolan virallinen lehti 2004, nro 93, kohta 897, sellaisena kuin se on muutettuna).

([2]) Komission asetus (EY) N:o 595/2004, annettu 30 päivänä maaliskuuta 2004, maito- ja maitotuotealan maksun vahvistamisesta annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1788/2003 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä (EUVL L 94, 31.3.2004, s. 22).

([3]) Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2015/517, annettu 26 päivänä maaliskuuta 2015, maito- ja maitotuotealan maksun vahvistamisesta annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1788/2003 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä annetun asetuksen (EY) N:o 595/2004 muuttamisesta (EUVL L 82, 27.3.2015, s. 73).

([4]) Hallituksen asetus, annettu 29 päivänä heinäkuuta 2015, maatalousmarkkinaviraston suorittamasta maksun jakamisesta eriin, kun on kyse maidontuottajien maksettavaksi kuuluvasta kiintiövuoden 2014/2015 yksilöllisen kiintiön ylityksestä aiheutuvasta maksusta (Puolan virallinen lehti 2015, kohta 1105) [*Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29 lipca 2015 r. w sprawie realizacji przez Agencję Rynku Rolnego zadania polegającego na rozkładaniu na raty opłaty należnej od producentów mleka za przekroczenie kwot indywidualnych w roku kwotowym 2014/2015, Dz. U. 2015, poz. 1105]*.

([5]) Komission asetus (EU) N:o 1408/2013, annettu 18 päivänä joulukuuta 2013, Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen maatalousalalla (EUVL L 352, 24.12.2013, s. 9).

([6]) Hallituksen päätös, annettu 19 päivänä toukokuuta 2016, tukijärjestelmästä maidontuottajille [*Uchwała Rady Ministrów z dnia 19 maja 2016 r. w sprawie ustanowienia programu pomocy producentom mleka*].

([7]) Julkista taloutta koskeva laki, annettu 27 päivänä elokuuta 2009, (Puolan virallinen lehti 2013, kohta 885, sellaisena kuin se on muutettuna) [*Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2013 r., poz. 885, z późn. zm.)*].

b) kiintiövuonna 2014/2015 saattoivat markkinoille sellaisen määrän maitoa tai maitotuotteita, joka ylitti käytettävissä olevan yksilöllisen kiintiön tiettynä vuoden päivänä (tilanne 31 päivänä maaliskuuta 2015) ja joiden oli määrä maksaa YMJ-asetuksessa vahvistettu maksu; ja

c) ovat maksaneet ensimmäisen erän maksettavaksi kuuluvasta maksusta; ja

d) täyttävät edellytykset, jotka koskevat talousarvion saatavien kuolettamista ja joista säädetään julkista taloutta koskevan lain 56 ja 57 pykälässä; toisin sanoen kuolettamista voidaan soveltaa, jos

i) luonnollinen henkilö on kuollut jättämättä mitään varoja, tai on jättänyt varoja, jotka erillisten säännösten nojalla on vapautettu ulosotosta, tai on jättänyt kotitalouden jokapäiväiseen käyttöön tarkoitettuja esineitä, joiden yhteisarvo on enintään 6 000 zlotya;

ii) oikeushenkilö on poistettu asianomaisesta oikeushenkilöiden rekisteristä ja samanaikaisesti sillä ei ole mitään varoja, joista maksettavaksi kuuluva maksu voitaisiin ulosmitata, ja vastuuta talousarvion saatavasta ei ole siirretty lain nojalla kolmannelle osapuolelle;

iii) on olemassa kohtuulliset perusteet epäillä, että ulosottomenettely ei tuota määrää, joka ylittäisi ulosmittausyrityksen ja maksettavaksi kuuluvan maksun ulosmittauksen, tai ulosmittausmenettelyt eivät ole onnistuneet;

iv) organisaatioyksikkö, jolla ei ole oikeushenkilöllisyyttä, on lakkautettu;

v) se palvelee velallisen elintärkeää etua tai julkista etua;

vi) se on perusteltua sosiaalisista tai taloudellisista syistä, joita ovat erityisesti velallisen maksukyky ja valtiokonttorin oikeutettu etu.

(16) Hallituksen päätöksen nojalla tukea voidaan myöntää siitä päivästä alkaen, jona komissio antaa myönteisen päätöksen tukijärjestelmän soveltuvuudesta sisämarkkinoille, 31 päivään lokakuuta 2017 asti.

4. PERUSTELUT SEUT-SOPIMUKSEN 108 ARTIKLAN 2 KOHDASSA VAHVISTETUN MENETTELYN ALOITTAMISELLE

(17) Sen arvioinnin mukaan, jonka komissio on tehnyt menettelyn aloittamista koskevassa päätöksessä, kaikki SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa kuvatut tuen olemassaolon edellytykset täyttyivät (menettelyn aloittamista koskevan päätöksen johdanto-osan 28–33 kappale).

(18) Mitä tulee kysymykseen soveltuvuudesta sisämarkkinoille, komissio totesi, että tuki ei täyttänyt poikkeusten tekemistä koskevia edellytyksiä, joista määrätään SEUT-sopimuksen 107 artiklan 2 kohdan a, b ja c alakohdassa ja SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan a, b ja d alakohdassa (menettelyn aloittamista koskevan päätöksen johdanto-osan 35–36 kappale).

(19) Lisäksi komissiolla on epäilyksiä siitä, olisiko SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohta sovellettavissa, koska tuki ei vaikuttanut vastaavan mitään niistä tukimuodoista, jotka sisältyvät maatalousalalla sovellettaviin valtiontukisääntöihin, joita ovat komission asetus (EU) N:o 702/2014 ([1]), Euroopan unionin suuntaviivat maa- ja metsätalousalan ja maaseutualueiden valtiontuesta vuosina 2014–2020 ([2]), jäljempänä 'maatalousalan suuntaviivat', suuntaviivat valtiontuesta rahoitusalan ulkopuolisten vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseen ja rakenneuudistukseen ([3]), jäljempänä 'pelastamis- ja rakenneuudistussuuntaviivat', tai asetus (EU) N:o 1408/2013 (menettelyn aloittamista koskevan päätöksen johdanto-osan 37–39 ja 48–49 kappale). Tuki ei myöskään näyttänyt edistävän maitoalan kehittämistä SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaisessa merkityksessä.

(20) Menettelyn aloittamista koskevasta päätöksestä kävi myös ilmi, että tukijärjestelmä vaikutti rikkovan YMJ-asetuksen säännöksiä, joilla säännellään maitomaksua (menettelyn aloittamista koskevan päätöksen johdanto-osan 40–47 kappale).

([1]) Komission asetus (EU) N:o 702/2014, annettu 25 päivänä kesäkuuta 2014, tiettyjen maa- ja metsätalousalan ja maaseutualueiden tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti (EUVL L 193, 1.7.2014, s. 1).
([2]) EUVL C 204, 1.7.2014, s. 1.
([3]) EUVL C 249, 31.7.2014, s. 1.

5. PUOLAN VIRANOMAISTEN HUOMAUTUKSET

(21) Puola ei toimittanut huomautuksia niiden epäilysten lieventämiseksi, jotka tuotiin esiin silloin, kun virallinen tutkintamenettely aloitettiin. Puola kuitenkin selitti 12 päivänä lokakuuta 2016 ja 20 päivänä tammikuuta 2017 päivätyissä kirjeissä, että tukea ei ole pantu täytäntöön eikä tulla panemaan täytäntöön Puolassa, koska komissiolta ei ole saatu myönteistä päätöstä (ks. johdanto-osan 16 kappale).

6. ASIANOMAISTEN OSAPUOLTEN HUOMAUTUKSET

(22) Komissio ei ole saanut huomautuksia asianomaisilta.

7. VALTIONTUEN ESIINTYMISEN ARVIOINTI

(23) SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdan mukaan ”[j]ollei perussopimuksissa toisin määrätä, jäsenvaltion myöntämä taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, ei sovellu sisämarkkinoille, siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan”.

(24) Toimenpiteen katsominen SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuksi tueksi edellyttää siten seuraavien edellytysten täyttymistä: i) toimenpide on valtion toteuttama, ja se rahoitetaan valtion varoista; ii) toimenpiteestä aiheutuu etua sen kohteelle; iii) etu on valikoiva; ja iv) toimenpide vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua ja vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

Valtion myöntämä tai valtion varoista maksettu tuki

(25) Tukijärjestelmässä on kyse maksettavaksi kuuluvan maksun kuolettamisesta. Se johtuu kansallisista säännöksistä ja on sen vuoksi valtion toteuttama. Se myös rahoitetaan valtion talousarviosta siinä mielessä, että Puola on jo maksanut maksun Euroopan maatalouden tukirahastolle ja nyt Puolan valtio – kuolettamalla maksettavaksi kuuluvan maksun – luopuu tuloista, jotka olisi voitu käyttää muihin tarkoituksiin. Luopuminen tuloista, jotka olisi muutoin maksettu valtiolle, merkitsee valtion varojen siirtoa ([1]).

Valikoiva etu / yritykset

(26) Tukijärjestelmän mahdollisia edunsaajia ovat tietyt maidontuotantotilat Puolassa (johdanto-osan 15 kappale) ([2]).

(27) SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu etu on mikä tahansa taloudellinen hyöty, jota yritys ei olisi saanut tavanomaisissa markkinaolosuhteissa, toisin sanoen ilman valtion toimenpidettä ([3]). Ollakseen tukea toimenpiteestä on koiduttava edunsaajalle etuja, jotka vapauttavat sen maksuista, jotka sen yleensä olisi maksettava omasta talousarviostaan.

(28) Hiljattaisessa oikeuskäytännössä (unionin yleisen tuomioistuimen tuomio asiassa T-538/11, Belgian kuningaskunta v. Euroopan komissio) on vahvistettu, että yrityksen vastattavaksi tavallisesti kuuluvien kustannusten käsitteeseen sisältyvät sellaiset lisäkustannukset, joista yritysten on vastattava tiettyyn taloudelliseen toimintaan sovellettavaan lakiin, asetukseen tai sopimukseen perustuvien velvoitteiden vuoksi ([4]).

(29) Kustannukset, kuten maitomaksu tässä tapauksessa, ovat menoja, jotka maidontuottajan täytyy kattaa omasta talousarviostaan osana tavanomaista liiketoimintaansa. Velvollisuus maksaa maitomaksu juontuu YMJ-asetuksesta ja kansallisista säännöistä, jotka koskevat maidon ja maitotuotteiden markkinajärjestelyä (ks. johdanto-osan 8–10 kappale). Jos tietyt yritykset vapautetaan kokonaan tai osittain tällaisista menoista, silloin ne hyötyvät edusta.

(30) Sen vuoksi komissio katsoo, että kyseinen tukijärjestelmä antaa valikoivan edun maidontuottajille.

([1]) Ks. tuomio asiassa C-83/98 P, Ranska v. Ladbroke Racing Ltd ja komissio, EU:C:2000:248, 48–51 kohta.

([2]) Menettelyn aloittamista koskevassa päätöksessä (johdanto-osan 31 kappale, alaviite 8) komissio toi esiin epäilyjä erityisesti joidenkin edunsaajien todennäköisyydestä hyötyä tosiasiallisesti tuesta. Puolan viranomaiset eivät kuitenkaan toimittaneet mitään tietoja, joiden avulla komissio olisi voinut selvittää näitä epäilyjä.

([3]) Ks. tuomio seuraavissa asioissa: asia C-39/94, SFEI ym., EU:C:1996:285, 60 kohta; asia C-342/96, Espanja v. komissio, ECLI:EU:C:1999:210, 41 kohta.

([4]) EU:T:2015:188, 76 kohta.

Kilpailun vääristyminen ja vaikutus kauppaan

(31) Unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan yrityksen kilpailuaseman vahvistaminen valtion tuella vääristää yleensä kilpailua suhteessa muihin kilpaileviin yrityksiin, jotka eivät saa tätä tukea ([1]). Tuki, jota myönnetään unionin sisäiselle kaupalle avoimilla markkinoilla toimivalle yritykselle, on omiaan vaikuttamaan jäsenvaltioiden väliseen kauppaan ([2]). Unionin sisäinen maataloustuotteiden, myös maidon, kauppa on merkittävää ([3]), ja Puola on yksi suurimmista maidontuottajista unionissa ([4]).

(32) Tässä päätöksessä arvioidulla tukijärjestelmällä on tarkoitus tukea maatalousalan ja erityisesti meijereiden toimintaa. Kuten edellä on kuvattu, unionissa käydään kauppaa meijerituotteilla. Komissio katsoo siksi, että käsillä oleva järjestelmä on omiaan vaikuttamaan jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

(33) Koska maataloustuotteilla käytävä kauppa on huomattavaa, voidaan olettaa, että kyseessä oleva järjestelmä vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua ja on omiaan vaikuttamaan jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

Päätelmä tuen olemassaolosta

(34) Sen vuoksi voidaan päätellä, että kyseinen tukijärjestelmä on SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontukea.

8. TUEN LAILLISUUDEN ARVIOINTI

(35) SEUT-sopimuksen 108 artiklan 3 kohdan mukaisesti jäsenvaltioiden on annettava komissiolle tieto tuen myöntämistä koskevasta suunnitelmasta, eivätkä ne saa panna tukea täytäntöön ennen kuin komissio on hyväksynyt sen sisämarkkinoille soveltuvaksi (täytäntöönpanokielto).

(36) Tukijärjestelmä ilmoitettiin komissiolle 23 päivänä toukokuuta 2016, eikä sitä ole pantu täytäntöön. Näin ollen Puola on täyttänyt SEUT-sopimuksen 108 artiklan 3 kohdasta johtuvan velvoitteensa.

9. TUEN SOVELTUVUUDEN ARVIOINTI

(37) Sikäli kuin kyseinen tukijärjestelmä on valtiontukea SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdan mukaisessa merkityksessä, sen soveltuvuus on arvioitava maatalouden alalla sovellettavien asianomaisten valtiontukisääntöjen perusteella. Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan todistustaakka sen osoittamisesta, että toimenpide soveltuu sisämarkkinoille, on jäsenvaltiolla ([5]). Komissio toteaa, että Puolan viranomaiset eivät ole esittäneet mitään tietoja siitä, miksi tätä tukijärjestelmää olisi pidettävä sisämarkkinoille soveltuvana minkään komission valtiontukivälineen perusteella, esimerkkeinä erityisesti jäljempänä luetellut.

(38) Kuten menettelyn aloittamista koskevassa päätöksessä jo todettiin, arvioitu tukijärjestelmä ei vastaa mitään niistä tukimuodoista, joista säädetään maatalousalan suuntaviivoissa tai asetuksessa (EU) N:o 702/2014. Koska Puolalta ei ole saatu asiaa koskevia huomautuksia, komissio toteaa, että sen epäilykset maatalousalan suuntaviivojen ja asetuksen (EU) N:o 702/2014 sovellettavuudesta on vahvistettu.

(39) Lisäksi, kuten menettelyn aloittamista koskevassa päätöksessä jo todettiin, arvioidun järjestelmän puitteissa annettava tuki ei täytä vaikeuksissa oleville yrityksille annettavan tuen kriteerejä siinä merkityksessä kuin pelastamis- ja rakenneuudistussuuntaviivoissa tarkoitetaan. Koska Puolalta ei ole saatu asiaa koskevia huomautuksia, komissio toteaa, että sen epäilykset pelastamis- ja rakenneuudistussuuntaviivojen sovellettavuudesta on vahvistettu.

(40) Koska Puolalta ei ole saatu vähämerkityksistä tukea koskevia huomautuksia, komissio toteaa lisäksi, että sen epäilykset asetuksen (EU) N:o 1408/2013 sovellettavuudesta on vahvistettu.

([1]) Ks. tuomio asiassa C-730/79, Philip Morris Holland BV v. komissio, EU:C:1980:209, 11 ja 12 kohta.
([2]) Ks. erityisesti tuomio asiassa C-102/87, Ranska v. komissio, EU:C:1988:391, 19 kohta.
([3]) Vuonna 2015 unionin sisäinen maidon kauppa oli arvoltaan yli 4,5 miljardia euroa ja kaikkien maitotuotteiden kauppa yli 28 miljardia euroa. Lähde: Eurostat.
([4]) Vuonna 2015 Puola oli viidenneksi suurin lehmänmaidon tuottaja unionissa; se tuotti yli 10 miljoonaa tonnia maitoa. Lähde: Eurostat.
([5]) Ks. tuomiot seuraavissa asioissa: asia C-364/90, Italia v. komissio, EU:C:1993:157, 20 kohta; yhdistetyt asiat T-132/96 ja T-143/96, Freistaat Sachsen ym. v. komissio, EU:T:1999:326, 140 kohta; asia C-372/97, Italia v. komissio, EU:C:2004:234, 81 kohta.

(41) Puola viittaa ilmoituksessaan maatalousalan suuntaviivojen 30 kohtaan. Maatalousalan suuntaviivojen 30 kohdan mukaan komissio arvioi tukijärjestelmät, jotka eivät kuulu maatalousalan suuntaviivojen tai minkään muidenkaan asiaankuuluvien valtiontukisääntöjen piiriin, tapauskohtaisesti suoraan SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan perusteella, ottaen huomioon säännöt, jotka vahvistetaan SEUT-sopimuksen 107, 108 ja 109 artiklassa, yhteisessä maatalouspolitiikassa ja soveltuvin osin maatalousalan suuntaviivoissa, kun se on mahdollista. Jäsenvaltioiden, jotka ilmoittavat maatalousalan suuntaviivojen soveltamisalaan kuulumattomasta valtiontuesta, on osoitettava, että kyseinen valtiontuki on maatalousalan suuntaviivojen I osan 3 luvussa vahvistettujen yhteisten arviointiperiaatteiden mukainen. Komissio hyväksyy tällaiset toimenpiteet vain, jos myönteinen vaikutus alan kehitykseen on selvästi suurempi kuin sisämarkkinoilla esiintyvän kilpailun vääristymisen ja jäsenvaltioiden väliseen kauppaan kohdistuvien vaikutusten riskit.

(42) Komissiolla on SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan soveltamisalaan kuuluvissa tukiasioissa suuri harkintavalta ([1]).

(43) SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdassa luetellaan neljä tapausta, joissa valtiontukea voidaan pitää yhteismarkkinoille soveltuvana. Komissio katsoo, että SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan a, b ja d alakohdan poikkeuksia ei voida soveltaa tässä tapauksessa, koska kyseessä oleva tukijärjestelmä ei ole tarkoitettu taloudellisen kehityksen edistämiseen alueilla, joilla elintaso on poikkeuksellisen alhainen tai joilla vajaatyöllisyys on vakava ongelma, Euroopan yhteistä etua koskevan tärkeän hankkeen edistämiseen tai taloudessa olevan vakavan häiriön poistamiseen eikä kulttuurin ja kulttuuriperinnön edistämiseen.

(44) SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan nojalla sisämarkkinoille soveltuvana voidaan pitää tukea tietyn taloudellisen toiminnan tai talousalueen kehityksen edistämiseen, jos tuki ei muuta kaupankäynnin edellytyksiä yhteisen edun kanssa ristiriitaisella tavalla.

(45) Jotta tuki olisi yhteensopiva SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan kanssa, sillä on pyrittävä yhteisen edun mukaiseen tavoitteeseen. Tässä suhteessa maatalousalaa koskevan tuen olisi erityisesti oltava johdonmukainen maatalouden yhteistä markkinajärjestelyä koskevien sääntöjen kanssa. Jos maatalouden yhteisestä markkinajärjestelystä tietyllä osa-alueella on olemassa asetus, jäsenvaltioiden velvollisuutena on pidättyä kaikista sellaisista toimenpiteistä, jotka voisivat toimia sen vastaisesti tai luoda poikkeuksia siihen ([2]).

(46) Maito- ja maitotuotealalla asianomaiset säännöt vahvistetaan YMJ-asetuksessa ja asetuksessa (EY) N:o 595/2004. Asetuksessa (EY) N:o 595/2004 säädetään yksityiskohtaiset säännöt, jotka koskevat maito- ja maitotuotealan maksun soveltamista ja muun muassa maksun maksamista. Täytäntöönpanoasetuksella (EU) 2015/517 käyttöön otettu muutos antoi jäsenvaltioille mahdollisuuden päättää, että se maksettavaksi kuuluvan maksun määrä, joka koskee 1 päivänä huhtikuuta 2014 alkavaa 12 kuukauden jaksoa, maksetaan 30 päivään syyskuuta 2017 mennessä kolmessa vuotuisessa erässä ilman korkoa. YMJ-asetuksessa ei säädetä muista poikkeuksista kyseisen maksun maksamiseen. Puola hyödynsi mainittua lupaa käyttämällä vähämerkityksistä tukea. Lisäksi nyt käsillä olevassa tukijärjestelmässä säädetään maksun peruuttamisesta (toinen ja kolmas erä) niiden maanviljelöiden kohdalla, jotka ylittivät käytettävissä olevan kiintiönsä ja ovat näin ollen maatalouden yhteistä markkinajärjestelyä koskevien sääntöjen nojalla velvollisia maksamaan maksun Puolan valtiolle. Tiettyjen puolalaisten maidontuottajien vapauttaminen velvollisuudesta maksaa maksu toimisi vastoin kiintiöjärjestelmää ja vääristäisi kilpailua niiden tuottajien kanssa, jotka ovat noudattaneet kiintiöitä ja jotka ovat ryhtyneet toimiin maksaakseen yksilölliset maksunsa ([3]).

(47) Tällä perusteella komissio katsoo, että maitomaksun kuolettaminen ei sovellu yhteen YMJ-asetuksen ja asetuksen (EY) N:o 595/2004 eikä näin ollen maatalouden yhteistä markkinajärjestelyä koskevien sääntöjen kanssa siltä osin kuin on kyse maitokiintiöjärjestelmästä.

(48) Maitomaksun kuolettaminen on vain väline, jolla on tarkoitus parantaa yritysten taloudellista tilannetta mutta jolla ei millään tavoin edistetä alan kehittämistä tai pyritä yhteisen edun mukaiseen tavoitteeseen, eikä se ole yhteensopiva yhteistä markkinajärjestelyä koskevien sääntöjen kanssa.

(49) Lisäksi jos valtiontukitoimenpide rikkoo erottamattomasti unionin lainsäädäntöä, tukea ei voida pitää sisämarkkinoille soveltuvana ([4]).

([1]) Ks. esim. tuomio seuraavissa asioissa: asia C-39/94 SFEI ym., EU:C:1996:285, 36 kohta; asia T-214/95, Vlaamse Gewest v. komissio, EU:T:1998:77, 86 kohta.

([2]) Ks. esim. tuomio asiassa C-456/00, Ranska v. komissio, EU:C:2002:753, 30–33 kohta.

([3]) Tällä hetkellä on meneillään rikkomismenettely Italiaa vastaan, koska Italia ei ole perinyt italialaisten tuottajien maksettavaksi kuuluvia maitomaksuja (asia C-433/15).

([4]) Ks. esim. tuomio seuraavissa asioissa: asia C-156/98, Saksa v. komissio, EU:C:2000:467, 78 kohta, ja asia C-333/07, Régie Networks v. Rhone Alpes Bourgogne, EU:C:2008:764, 94–116 kohta.

(50) Näin ollen tukijärjestelmää ei voida pitää sisämarkkinoille soveltuvana.

Päätelmä tuen soveltuvuudesta sisämarkkinoille

(51) Edellä esitetyistä syistä komissio katsoo, että ilmoitettu tukijärjestelmä on SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontukea, joka ei sovellu sisämarkkinoille.

(52) Koska tukijärjestelmää ei ole pantu täytäntöön (johdanto-osan 21 kappale), valtiontuen takaisinperintä ei ole tarpeen,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Puolan 23 päivänä toukokuuta 2016 ilmoittama maidontuottajille tarkoitettu tukijärjestelmä on SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontukea. Tämä valtiontuki ei sovellu sisämarkkinoille. Tämän vuoksi Puolan viranomaiset eivät voi panna mainittua tukea täytäntöön.

2 artikla

Puolan on ilmoitettava komissiolle kahden kuukauden kuluessa tämän päätöksen tiedoksiantamisesta sen noudattamiseksi toteuttamansa toimenpiteet.

3 artikla

Tämä päätös on osoitettu Puolan tasavallalle.

Tehty Brysselissä 30 päivänä kesäkuuta 2017.

Komission puolesta

Phil HOGAN

Komission jäsen